

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 349)
miljøministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	15. februar 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat om forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til tekstiler.

MILJØstyrelsen 12. februar 2002

Internationalt kontor J.nr. M 1034-0051

FM/6

MEM-410-MST

Notat til Folketingets Europaudvalg

Forslag til "Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til tekstiler."

Forslaget indeholder kriterier for tildeling af EU's miljømærke til tekstiler. Miljømærkekriterierne er tredje generation af kriteriesættet for produktgruppen. De tidligere kriterier var fastlagt i Kommissionens beslutning af 17. februar 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til tekstiler (99/178/EF). I artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 bestemmes det at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. juni 2002 til 31. maj 2007.

Forslaget har i indhold og struktur stor lighed med de tidligere udarbejdede retningslinier for tildeling af miljømærker til tekstiler. Retningslinierne har, da ordningen er frivillig, ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Det er Danmark der i EU's arbejdsgruppe har ledet revisionen af produktgruppen og det er dansk holdning at forslaget indeholder en række forbedringer og opstramminger.

Forslaget vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Der skal træffes afgørelse om forslaget den 20. februar 2002 efter fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsprocedure (III), efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

MILJØstyrelsen 12. februar 2002

Kontoret for renere produkter M 1034-0051

cp/10//fm/6

MEM-410-MST

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

Forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til tekstiler.

1. Status.

Dok. ENV/2002/..., 10 January 2002.

Kommissionen har den 10. januar 2002 fremsendt endeligt forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til tekstiler.

Forskriftsudvalget skal behandle sagen på møde d. 19. februar. Der er afstemning d. 20. februar 2002.

De tidligere kriterier var fastlagt i Kommissionens beslutning af 17. februar 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til tekstiler (99/178/EF).

Forslaget til reviderede kriterier udgør en opfølgning af artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 om en revideret ordning for tildeling af EF-miljømærke. I disse artikler bestemmes det at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Kriterier og gyldighedsperiode fastlægges i overensstemmelse med fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsprocedure (III), efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

Grundnotatet har ikke tidligere været forelagt Folketinget.

2. Formål og indhold.

Beslutningsforslaget indeholder forslag til kriterier for tildeling af EU's miljømærke til tekstiler. Forslaget er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Kommissionen. Det er tredje generation af kriteriesættet for produktgruppen.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. juni 2002 til 31. maj 2007.

2.1 Definition og kriterier for tekstiler

Definition af produktgruppen er udvidet og dækker nu: "Tøj og tilbehør (f.eks. håndklæder, rygsække, poser, bæltter) med mindst 90% tekstilfibre, samt boligtekstiler med mindst 90% tekstilfibre, samt fibre, garn og stoffer til brug i ovennævnte produkter". Dun, fjer, membraner og overfladelag skal ikke nødvendigvis regnes med i procentandelen af tekstilfibre. Produktgruppen omfatter ikke tekstil fibre til gulv- og vægbeklædning.

Kriterierne har især til formål at begrænse anvendelsen og emissionen af en række problematiske stoffer i materialer og produktionsprocesser samt at fremme renere produkter. Kriteriesættet indeholder kriterier for beskyttelse af miljø og sundhed samt kvalitet og brugsegnethed.

Kriterierne er inddelt i specifikke kriterier for hver type af fiber, procesrelaterede kriterier samt kvalitet og brugsegnethed. I det følgende gennemgås de ændringer, der er gennemført i forslaget i forhold til de gældende kriterier.

Fiberrelaterede kriterier

Kravet til restindhold af pesticider i fibre er fastholdt på 0,05 ppm, hvilket er tæt på den praktisk mulige detektionsgrænse. Listen af pesticider, som ikke må findes i højere koncentration end 0,05 ppm er udvidet til at dække hele PIC-listen (Prior Inform Consent, listen dækker meget farlige stoffer, herunder pesticider, ved handel lande imellem). Undtaget er dog det eneste tungmetal, kviksølv, på PIC-listen, i det dette ikke er relevant og desuden vil fordyre testomkostningerne uforholdsmæssigt meget.

Alternativt skal mindst 50% af fibrene være af certificeret økologisk dyrkning, og her er der som noget nyt indført overgangsbomuld, altså fra bedrifter, som er i registreret overgang fra konventionel til økologisk drift. Endelig er kravet om 95% økologiske fibre i det gældende kriteriesæt strammet til 100% før teksten "økologisk bomuld" må påføres produktet ved siden af Blomst-mærket.

Zink, som i de gældende kriterier er begrænset, er forældet og benyttes ikke længere i produktionen. Der er nu indført forbud mod indhold af organotin, som benyttes i visse processer i dag.

Chlorpyriphos, diflubenzuron og triflumuron er tilføjet på listen over stoffer, der ikke må findes i mere end 2 ppm. Flumethrin er tilføjet på listen over stoffer, der ikke må findes i mere end 0,5 ppm.

Kravet til svovlemissioner fra produktion af filamentfiber er skærpet fra 160 g/kg til 120 g/kg fibre produceret. Kravet til zinkemissioner fra produktionen er skærpet fra 1 g/kg til 0,3 g/kg fibre produceret.

Emissionskravet til lattergas (N₂O) har i det gældende kriteriesæt været for stramt. Desuden er der en procesmæssig forskel på markedets to polyamid-typer, som gør at kriteriet er foreslået to-delt. Værdierne er således sat til 10 g/kg for "nylon 6" og 50 g/kg for "nylon 6.6".

Kravet til antimon-rester i fibrene er strammet fra 300 ppm til 260 ppm.

Proceskriterier

Kravene i de gældende kriterier til bionedbrydelighed af disse midler har vist sig for stramme for visse olier. Spindeolier, strikkeolier og lignende er derfor undtaget fra kravet i forslaget. Undtagelsen for uorganiske forbindelser og silikoneolier er desuden fjernet.

Kravet til aromatisk indhold i mineralolier på 1 ppm har vist sig for stramt. I forslaget er kravet ændret til 1% polyaromatiske hydrocarboner i stedet.

Der er indført forbud mod klorfenoler, PCB og organotin til brug for beskyttelse af tekstiler under transport og opbevaring. Der er indført generelt forbud mod brug af biocider og biostater til brugsfasen (f.eks. imod svedlugt).

Det gældende kriterium vedrørende TCP og PCP udgår, da det foreslåede kriterium for chlorphenoler indbefatter disse stoffer.

LAS, DTPA og NTA er tilføjet listen over ikke-tilladte kemikalier. Dog må NTA benyttes til blegning af cellulosefibre, og som komponent i syrefarvestoffer for farvning af uld og / eller polyamid fibre. Teksten i *kursiv* vil blive indføjet den endelige version.

Listerne over tungmetaller er udvidet og grænseværdierne strammet op for en række af disse.

Kromfarvning er ikke tilladt i forslaget.

Listen over ikke tilladte nedbrydningsprodukter fra azofarvestoffer er blevet opdateret. Dette udelukker nogle azofarvestoffer.

Listen over forbudte farvestoffer er blevet opdateret, og listen over risikosætninger er blevet udvidet til også at gælde kategori 3-sætningerne, hvor der er tvivl om risikoen.

Listen er udvidet fra 8 til 18 stoffer, som ikke må anvendes.

Kravet for produkter, der har hudkontakt er skærpet fra 75 ppm til 30 ppm.

Listen over risikosætninger er blevet udvidet til også at gælde kategori 3-sætningerne, hvor der er tvivl om risikoen.

Der er indføjet en liste over risikosætninger svarende til ovenstående for flammehæmmere, som er gældende for færdiggørelsesmidler.

Da fyld af f.eks. dun nu er tilladt, giver dette kriterium reference til, hvilke af de ovenstående kriterier, der desuden gælder for fyld.

Anvendelsen af overfladelag, mellemlag og membraner er nu tilladt under en række nærmere fastsatte betingelser. Det foreslås at der indføres forbud imod materialer, der skal klassificeres efter de samme risikosætninger som oplistet under flammehæmmere.

Brugsegnet

De resterende kriterier gælder kvalitet, herunder krymp ved vask og tørring og farveægthed ved vask, perspiration, gnidning og lys. Især kriteriet om krymp har været en barriere for mange potentielle ansøgere og er nu blevet tilrettet med forskellige niveauer for forskellige produkttyper.

Information til brugeren

Miljømærket ledsages af følgende tekster: "reduceret vandforurening, farlige stoffer begrænset og hele produktionskæden er dækket"

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning af miljømærkeforordningen.

4. Forslagets konsekvenser for Danmark.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig. Forslaget medfører derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Erhvervelse af miljømærket indebærer udgifter for producenter og importører, men disse udgifter forventes opvejet af de konkurrencemæssige fordele ved erhvervelse af miljømærket. Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Det konkrete forslag til miljømærkning af tekstiler har en række ændringer som samlet set vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Af især positive ændringer kan nævnes:

- Listen af pesticider, som ikke må findes i højere koncentration end 0,05 ppm i bomuld er udvidet til at dække hele PIC-listen. Overgangsbomuld inddrages, hvilket øger incitamentet til at konvertere fra konventionel drift til økologisk drift.
- Forbud imod organotin i elastan.
- Krav til biocider er indført i stedet for blot to navngivne stoffer.
- LAS, DTPA og NTA ikke længere tilladt.
- Kromfarvning ikke længere tilladt
- Generel opstramning på mange grænseværdier for problematiske stoffer.
- Generel udvidelse af lister over problematiske stoffer.
- Generel udvidelse af lister over risikosætninger med kategori 3-sætninger. Dette er praktisk anvendelse af forsigtighedsprincippet.
- Tilpasning af flere kriterier som i det gældende kriteriesæt afholder mange potentielle ansøgere fra at ansøge. Der kan forventes en langt større tilslutning til det foreslåede kriteriesæt pga. disse justeringer.

Af især negative forhold kan nævnes:

Det er ikke lykkedes at få specifikke krav ind om begrænsning af brugen af PVC, men i praksis er kriteriet om plastisol-tryk (tekstiltryk) en udelukkelse af PVC.

Det samme gør sig gældende for klorblegning, hvor AOX-kravet i praksis umuliggør klorblegning.

5. Høring.

Forslaget har været forelagt en dansk følgegruppe med medlemmer fra TEKO-center, Tekstil- og Beklædningsindustrien, Statens og Kommunernes Indkøbsservice, Danmarks Naturfredningsforening og nuværende indehavere af licenser til produktgruppen i Blomsten. Der har været få, men positive tilbagemeldinger.

Sagen har været forelagt miljøspecialudvalget den 30. januar 2002. Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Aktive Forbrugere (fælles høringssvar) har bemærket at der bør laves horisontale krav for miljømærkede tekstiler i forhold til indhold og anvendelse af kemikalier. Kravene vil gøre det lettere for producenterne at gennemskue kriterierne og gøre miljømærkerne mere troværdige i befolkningen. Det bemærkes at kravene bør omfatte forbud mod en række nye stoffer udover dem der allerede er nævnt i kriterierne. Desuden bemærkes det at kemikalier der er på den

danske Effektlister, og den norske og den svenske OBS-liste, helt bør undgås i produktionen af tekstiler - sekundært at der sættes tidsfrister for kemikaliernes udfasning. Det bemærkes at kravene under Blomsten bør være på linie med kravene under Svanen. Endvidere bemærkes det at målet for tildelingen af kriteriet ikke kun bør være at sikre mere miljøvenlige tekstiler, men også at inddrage sundhedsaspektet. Det bliver fremført at det ikke er tilfredsstillende at der under bilagets punkt 2 står, at hvis mere end 50 % af bomuldsindholdet er økologisk, så gælder grænseværdien for indholdet af pesticider ikke. Alle råfibre af bomuld skal være dyrket uden bekæmpelsesmidler. Til bilagets punkt 5 bemærkes det at det udover de allerede nævnte bekæmpelsesmidler, må indholdet af en række øvrige bekæmpelsesmidler ikke overstige 50 mikrogram/kg råfiber. Derudover bemærkes det til bilagets punkt 8 at Blomsten bør sikre forbud mod brugen af antimon (Sb) ikke kun i polyester men generelt. Til slut bemærkes det til bilagets punkt 33, at det ikke bør være frivilligt at rapportere om vand og energiforbrug.